

PROGRAM
STRUČNOG UPRAVNOG ISPITA NAMJEŠTENIKA U TIJELIMA DRŽAVNE SLUŽBE
U ŽUPANIJI ZAPADNOHERCEGOVAČKOJ

Članak 1.

(Predmet)

(1) Ovim Programom propisuje se sadržaj, gradivo i pravni izvori za stručni upravni ispit namještenika u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

(2) Po ovom Programu, stručni ispit polažu namještenici i vježbenici tijela državne službe i drugi kandidati koji su navedeni u odredbama članka 2. i 3 Pravilnika o sadržaju i načinu polaganja stručnog upravnog ispita namještenika u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj (u daljnjem tekstu: Pravilnik), kao i osobe koje provedu vježbenički staž kao volonteri.

(3) Prilikom ispitivanja kandidata na usmenom dijelu stručnog ispita, ispitivači su dužni voditi računa o tome da kandidatu postavljaju samo pitanja iz gradiva koje je utvrđeno ovim Programom.

Članak 2.

**(Program stručnog ispita za
kandidate više školske spreme)**

Program stručnog ispita za kandidate više školske spreme, u okviru predmeta iz članka 4. Pravilnika, sadrži sljedeće gradivo, i to:

(1) Osnove ustavnog sustava i europske integracije

a) gradivo

1) opće karakteristike Bosne i Hercegovine kao države (demokratska načela, sastav, glavni grad, simboli i državljanstvo);

2) ljudska prava i temeljne slobode;

3) nadležnosti Bosne i Hercegovine;

4) institucije Bosne i Hercegovine;

5) zakonodavna vlast Bosne i Hercegovine (Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine - Dom naroda i Zastupnički dom – sastav, izbor, mandat i nadležnost);

6) izvršna tijela vlasti Bosne i Hercegovine (Predsjedništvo Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara - sastav, izbor, mandat i nadležnost);

7) sudbena vlast Bosne i Hercegovine (Ustavni sud Bosne i Hercegovine - sastav i nadležnost, Sud Bosne i Hercegovine - nadležnost);

8) ostale institucije Bosne i Hercegovine (Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, Centralna banka Bosne i Hercegovine, Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine);

9) opće karakteristike Federacije Bosne i Hercegovine (službeno ime, glavni grad, simboli i službeni jezik, sastav - službeni nazivi županija);

10) nadležnost Federacije Bosne i Hercegovine (isključiva i zajednička nadležnost Federacije i županija);

11) zakonodavna vlast Federacije Bosne i Hercegovine (Parlament Federacije Bosne i Hercegovine - Zastupnički dom i Dom naroda - sastav, mandat, izbor i nadležnosti);

12) Predsjednik i dopredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine (izbor, mandat i nadležnost);

13) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (sastav, izbor);

14) sudovi Federacije Bosne i Hercegovine (Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine - izbor i nadležnost);

15) opće karakteristike Županije Zapadnohercegovačke (sastav, službeno ime, sjedište Županije, simboli i službeni jezik);

16) nadležnost županija;

17) zakonodavna vlast Županije Zapadnohercegovačke (Skupština Županije Zapadnohercegovačke - sastav, mandat, izbor i nadležnost);

18) Vlada Županije Zapadnohercegovačke (sastav, izbor i nadležnost);

19) županijski i općinski sudovi (izbor sudaca, nadležnost);

20) jedinice lokalne samouprave (nadležnosti, tijela vlasti - općinsko/gradsko vijeće, općinski načelnik i gradonačelnik);

21) nastanak i proširenje Europske unije;

22) institucije Europske unije (Vijeće Europske unije, Europski Parlament, Europsko vijeće, Sud Europske unije, Europska komisija);

- 23) jedinstvena europska valuta –EURO;
- 24) Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju i BiH.

b) pravni izvori

- 1) Ustav Bosne i Hercegovine (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks 4);
- 2) Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks 6);
- 3) Ustav Federacije Bosne i Hercegovine s Amandmanima na Ustav I-CIX („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94,13/97,5/98, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03,63/03, 9/06, 20/04, 33/04, 71/05 i 88/08);
- 4) Ustav Županije Zapadnohercegovačke s Amandmanima na Ustav I – LII („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11);
- 5) Izborni zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/01, 18/13, 7/14 i 31/16);
- 6) Zakon o centralnoj banci Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03 - ispr., 9/05, 76/06 i 32/07);
- 7) Zakon o tužiteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 24/02, 42/03, 03/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09),
- 8) Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09);
- 9) Zakon o lokalnoj samoupravi u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj: 3/09, 18/11, 11/17).

(2) Organizacija tijela uprave**a) Gradivo:**

- 1) načela organiziranja i rada tijela uprave;
- 2) poslovi tijela uprave (provođenje utvrđene politike, izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje podzakonskih propisa);
- 3) povjeravanje javnih ovlasti pravnim osobama (kome se povjeravaju, način povjeravanja i upravni nadzor nad radom pravnih osoba koje imaju javne ovlasti);
- 4) osnivanje tijela uprave i upravnih organizacija (vrste federalnih, županijskih, gradskih i općinskih tijela uprave i upravnih organizacija i način njihovog osnivanja);
- 5) međusobni odnosi tijela uprave (ovlasti i obveze u međusobnim odnosima, međusobna suradnja tijela uprave na istoj i različitoj razini vlasti);
- 6) pravilnik o unutarnjem ustrojstvu tijela uprave i upravnih organizacija (sadržaj i način donošenja);
- 7) rukovođenje tijelima uprave (naziv i ovlaštenja u rukovođenju);
- 8) rukovođenje općinskim i gradskim tijelima uprave i upravnim organizacijama (naziv i ovlasti u rukovođenju);
- 9) podzakonski propisi i pojedinačni akti koje donose tijela uprave i upravne organizacije;
- 10) odnos tijela uprave prema građanima;
- 11) odnosi između tijela uprave u vršenju upravnih i stručnih poslova (međusobni odnosi, odnos federalnih prema županijskim, općinskim i gradskim i odnos županijskih prema općinskim i gradskim tijelima uprave);
- 12) odnos tijela uprave prema tijelu izvršne vlasti (na razini Federacije, Županije, grada i općina);
- 13) odnos tijela uprave prema ombudsmenu;
- 14) sredstva za rad tijela uprave i upravnih organizacija (kako se i gdje utvrđuju i vrste sredstava);
- 15) inspekcijski nadzor (zajedničke odredbe);
- 16) upravna inspekcija;
- 17) sadržaj poslova lokalne samouprave.

b) pravni izvori

- 1) Zakon o organizaciji tijela uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 9/06);
- 2) Zakon o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05);
- 3) Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06 i 51/09);
- 4) Zakon o lokalnoj samoupravi u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 3/09, 18/11, 11/17).

(3) Upravni postupak

a) Gradivo

1) osnovna načela za vođenje upravnog postupka (načelo zakonitosti, zaštite prava građana i javnog interesa, načelo efikasnosti, načelo materijalne istine, načelo saslušanja stranke, ocjena dokaza, samostalnost u rješavanju, pravo žalbe, konačnost i pravomoćnost rješenja, ekonomičnost postupka, pomoć neukoj stranci);

2) nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, prostorno ograničenje nadležnosti, sukob nadležnosti, službena osoba ovlaštena za vođenje postupka i za rješavanje, pravna pomoć, izuzeće);

3) stranka i njeno zastupanje (pojam stranke, procesna sposobnost i zakonski zastupnik, vrste zastupnika);

4) komuniciranje tijela i stranaka (podnesci i pozivanje);

5) zapisnik;

6) dostavljanje pismena (način dostavljanja, obvezno osobno dostavljanje, posredno dostavljanje, posebni slučajevi dostavljanja);

7) dostavnica;

8) rokovi (vrste i računanje rokova);

9) troškovi postupka (troškovi tijela i stranaka i oslobođanje od plaćanja troškova);

10) pokretanje prvostupanjskog upravnog postupka (zahtjevi stranaka, izmjena zahtjeva, odustajanje od zahtjeva i poravnanje);

11) postupak do donošenja rješenja (zajedničke odredbe, skraćeni postupak, poseban ispitni postupak, prethodno pitanje, usmena rasprava);

12) dokazivanje (opće odredbe, isprave, uvjerenja, svjedoci, izjava stranke, vještaci, tumači i uviđaj);

13) rješenje (tijelo koje donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, vrste rješenja, rok za izdavanje rješenja, ispravljanje pogrešaka u rješenju);

14) zaključak;

15) redovna pravna sredstva (žalba, pravo žalbe, nadležnost tijela za rješavanje po žalbi, rok za podnošenje žalbe, sadržaj žalbe, predavanje žalbe, rad prvostupanjskog tijela po žalbi, rješavanje drugostupanjskog tijela po žalbi, žalba kada prvostupanjsko rješenje nije doneseno u zakonskom roku, rok za donošenje rješenja po žalbi);

16) izvanredna pravna sredstva (obnova postupka, mijenjanje i poništavanje rješenja u svezi s upravnim sporom, zahtjev za zaštitu zakonitosti, poništenje i ukidanje po pravu nadzora, ukidanje i mijenjanje pravomoćnog rješenja uz pristanak ili po zahtjevu stranke, vanredno ukidanje rješenja, oglašavanje rješenja ništavim);

17) pravne posljedice poništavanja i ukidanja;

18) izvršno rješenje (kad rješenje postaje izvršno);

19) administrativno izvršenje (uvjeti i način izvršenja - zaključak o dozvoli izvršenja);

20) izvršenje nenovčanih obveza.

b) Pravni izvor

Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 48/99).

(4) Radni odnosi u tijelima državne službe**a) Gradivo**

1) radna mjesta državnih službenika i namještenika u državnoj službi Županije Zapadnohercegovačke i Federaciji Bosne i Hercegovine (rukovodeći i ostali državni službenici, dužnosti i prava državnog službenika i namještenika, odlučivanje o pravima državnih službenika i namještenika);

2) poslovi državnih službenika i namještenika;

3) nespojivost s dužnostima državnog službenika;

4) popuna upražnjenih radnih mjesta državnih službenika i namještenika (popuna putem internog oglasa i putem javnog natječaja, upošljavanje na određeno vrijeme);

5) opći i posebni uvjeti za prijem u radni odnos;

6) probni rad, ocjena rada i prekobrojnost;

7) ocjena rada i unaprjeđenje državnih službenika;

8) premještaj (interni i eksterni) i preuzimanje u drugo tijelo državne službe;

9) radno vrijeme i odmori (godišnji, tjedni i dnevni);

10) odsustvo iz državne službe;

11) plaća, naknade plaće i način obračuna;

12) prestanak radnog odnosa;

13) stegovna odgovornost državnih službenika i namještenika (povrede službene dužnosti, pokretanje stegovnog postupka i stegovne mjere i kazne);

14) odgovornost za materijalnu štetu;

15) medijator državne službe;

16) upravljanje državnom službom (institucije na razini BiH, Federacije BiH i Županije - Agencije za državnu

službu i druga tijela, nadležnosti);

17) Odbor državne službe za žalbe,

18) vježbenici;

19) radni odnosi kod pravnih osoba sukladno Zakonu o radu (ugovor o radu, zaštita maloljetnika, žena i materinstva, zaštita radnika privremeno ili trajno nesposobnih za rad, izumi i tehnička unaprjeđenja).

b) Pravni izvori

1) Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 16/08, 7/09, 8/12 i 8/13);

2) Zakon o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 16/08 i 14/13);

3) Zakon o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/03, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12);

4) Zakon o namještenicima u tijelima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/05);

5) Zakon o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/16 i 89/18);

6) Zakon o radu („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 11/17),

7) Uredba o poslovima temeljne djelatnosti iz nadležnosti tijela državne službe koje obavljaju državni službenici, uvjetima za obavljanje tih poslova i ostvarivanju određenih prava iz radnog odnosa („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/09, 10/13 i 23/15);

8) Uredba o dopunskim poslovima temeljne djelatnosti i poslovima pomoćne djelatnosti iz nadležnosti tijela državne službe koje obavljaju namještenici („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/09).

(5) Uredsko i arhivsko poslovanje u tijelima državne službe

a) Gradivo

1) uredsko poslovanje (pojam, sadržaj i značaj uredskog poslovanja, načela uredskog poslovanja);

2) značenje pojedinih termina u uredskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosje, fascikl, arhivska građa, registraturski materijal, pisarnica, arhiva);

3) osnovne knjige evidencije o uredskom poslovanju (upisnik prvostupajskih predmeta upravnog postupka, upisnik drugostupajskih predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu);

4) pojam i značaj klasifikacijskih oznaka predmeta i akata;

5) primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata;

6) zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni štambilj);

7) dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, prijem i otprema računa);

8) vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu;

9) razvođenje akata i predmeta;

10) rokovnik predmeta;

11) otpremanje pošte (način otpremanja pošte, knjiga otpreme pošte putem kurira i knjiga otpreme pošte putem pošte);

12) postupanje s aktima koji podliježu plaćanju upravne pristojbe (upoznavanje stranke, postupanje kod prijem zahtjeva putem pošte, oslobođanje od plaćanja upravne pristojbe, naplata pristojbe, izdavanje, prodaja i poništenje biljega);

13) organizacija prijema stranaka, raspored i obilježavanje radnih prostorija tijela uprave;

14) arhivsko poslovanje (arhiviranje i čuvanje završenih predmeta i akata, vođenje i korištenje arhivske knjige);

15) lista kategorija registraturskog materijala s rokovima čuvanja;

16) postupak ovjeravanja potpisa, rukopisa i prijepisa (nadležnost za ovjeravanje, ovjeravanje potpisa i rukopisa, ovjeravanje prijepisa i posebni slučajevi ovjeravanja);

17) pečati tijela vlasti (namjena, oblik, sadržaj, izrada, čuvanje i upotreba, evidencije, uništavanje, nestanak i izrada novog umjesto nestalog pečata).

b) pravni izvori

1) Zakon o arhivskoj građi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 45/02);

2) Zakon o arhivskoj građi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 18/99 i 9/06);

3) Zakon o pečatu Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 14/13 i 24/15);

4) Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj:

10/98);

5) Zakon o upravnim pristojbama s Tarifom upravnih pristojbi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 8/14),

6) Uredba o uredskom poslovanju tijela uprave i službi za upravu u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 11/09);

7) Naputak o načinu obavljanja uredskog poslovanja u tijelima uprave i službama za upravu u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 14/09 i 6/14),

8) Naputak o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržaju evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju izvan uporabe pečata („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 17/13).

Članak 3.

(Program stručnog upravnog ispita za kandidate srednje školske spreme)

Program stručnog upravnog ispita za kandidate srednje školske spreme, u okviru predmeta iz članka 4. Pravilnika, sadrži sljedeće gradivo, i to:

(1) Osnove ustavnog sustava i europske integracije

a) gradivo

1) opće karakteristike Bosne i Hercegovine kao države (demokratska načela, sastav, glavni grad, simboli i državljanstvo);

2) ljudska prava i temeljne slobode;

3) zakonodavna vlast Bosne i Hercegovine (Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine - Dom naroda i Zastupnički dom – sastav, izbor, mandat i nadležnost);

4) izvršna tijela vlasti Bosne i Hercegovine (Predsjedništvo Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara - sastav, izbor, mandat i nadležnost);

5) sudbena vlast Bosne i Hercegovine (Ustavni sud Bosne i Hercegovine - sastav i nadležnost, Sud Bosne i Hercegovine - nadležnost);

6) opće karakteristike Federacije Bosne i Hercegovine (sastav, službeno ime, glavni grad, simboli i službeni jezik);

7) nadležnost Federacije Bosne i Hercegovine (isključiva i zajednička nadležnost Federacije i županija);

8) zakonodavna vlast Federacije Bosne i Hercegovine (Parlament Federacije Bosne i Hercegovine - Zastupnički dom i Dom naroda - sastav, mandat, izbor i nadležnosti);

9) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (sastav, izbor);

10) sudovi Federacije Bosne i Hercegovine (Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine - izbor i nadležnost);

11) opće karakteristike Županije Zapadnohercegovačke (sastav, službeno ime, sjedište Županije, simboli i službeni jezik);

12) zakonodavna vlast Županije Zapadnohercegovačke (Skupština Županije Zapadnohercegovačke - sastav, mandat, izbor i nadležnost);

13) Vlada Županije Zapadnohercegovačke (sastav, izbor i nadležnost);

14) županijski i općinski sudovi (izbor sudaca, nadležnost);

15) jedinice lokalne samouprave (nadležnosti, tijela vlasti - općinsko/gradsko vijeće, općinski načelnik i gradonačelnik);

16) nastanak i proširenje Europske unije;

17) institucije Europske unije (Vijeće Europske unije, Europski Parlament, Europsko vijeće, Sud Europske unije, Europska komisija);

18) jedinstvena europska valuta –EURO;

b) pravni izvori

1) Ustav Bosne i Hercegovine (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks 4);

2) Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks 6);

3) Ustav Federacije Bosne i Hercegovine s Amandmanima na Ustav I-CIX („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94,13/97,5/98, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03,63/03, 9/06, 20/04, 33/04, 71/05 i 88/08);

4) Ustav Županije Zapadnohercegovačke s Amandmanima na Ustav I – LII („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11);

5) Izborni zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/01, 18/13, 7/14 i 31/16);

6) Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“,

broj 49/06 i 51/09);

7) Zakon o lokalnoj samoupravi u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 3/09, 18/11, 11/17).

(2) Organizacija tijela uprave

a) Gradivo:

- 1) načela organiziranja i rada tijela uprave;
- 2) poslovi tijela uprave (provođenje utvrđene politike, izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje podzakonskih propisa);
- 3) osnivanje tijela uprave i upravnih organizacija (vrste federalnih, županijskih, gradskih i općinskih tijela uprave i upravnih organizacija i način njihovog osnivanja);
- 4) međusobni odnosi tijela uprave (ovlasti i obveze u međusobnim odnosima, međusobna suradnja tijela uprave na istoj i različitoj razini vlasti);
- 5) pravilnik o unutarnjem ustrojstvu tijela uprave i upravnih organizacija (sadržaj i način donošenja);
- 6) rukovođenje općinskim i gradskim tijelima uprave i upravnim organizacijama (naziv i ovlasti u rukovođenju);
- 7) podzakonski propisi i pojedinačni akti koje donose tijela uprave i upravne organizacije;
- 8) odnos tijela uprave prema građanima;
- 9) sredstva za rad tijela uprave i upravnih organizacija (kako se i gdje utvrđuju i vrste sredstava);
- 10) inspekcijski nadzor (zajedničke odredbe);
- 11) sadržaj poslova lokalne samouprave.

b) pravni izvori

- 1) Zakon o organizaciji tijela uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 9/06);
- 2) Zakon o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05);
- 3) Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06 i 51/09);
- 4) Zakon o lokalnoj samoupravi u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 3/09, 18/11, 11/17).

(3) Upravni postupak

a) Gradivo

- 1) osnovna načela za vođenje upravnog postupka (samo pobrojati);
- 2) nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, sukob nadležnosti, službena osoba ovlaštena za vođenje postupka i za rješavanje, izuzeće);
- 3) stranka i njeno zastupanje (pojam stranke, procesna sposobnost i zakonski zastupnik, vrste zastupnika);
- 4) komuniciranje tijela i stranaka (podnesci i pozivanje);
- 5) zapisnik;
- 6) dostavljanje pismena (način dostavljanja, obvezno osobno dostavljanje, posredno dostavljanje, posebni slučajevi dostavljanja);
- 7) rokovi (vrste i računanje rokova);
- 8) troškovi postupka (troškovi tijela i stranaka i oslobađanje od plaćanja troškova);
- 9) pokretanje prvostupanjskog upravnog postupka (zahtjevi stranaka, izmjena zahtjeva, odustajanje od zahtjeva i poravnanje);
- 10) postupak do donošenja rješenja (zajedničke odredbe, skraćeni postupak, poseban ispitni postupak, prethodno pitanje, usmena rasprava);
- 11) dokazivanje (opće odredbe, isprave, uvjerenja, svjedoci, izjava stranke, vještaci, tumači i uviđaj);
- 12) rješenje (tijelo koje donosi rješenje, oblik i sastavni dijelovi rješenja, vrste rješenja, rok za izdavanje rješenja, ispravljavanje pogrešaka u rješenju);
- 13) zaključak;
- 14) redovna pravna sredstva (žalba, pravo žalbe, nadležnost tijela za rješavanje po žalbi, rok za podnošenje žalbe, sadržaj žalbe, predavanje žalbe, rad prvostupanjskog tijela po žalbi, rješavanje drugostupanjskog tijela po žalbi, žalba kada prvostupanjsko rješenje nije doneseno u zakonskom roku, rok za donošenje rješenja po žalbi);
- 15) izvanredna pravna sredstva (samo nazivi i protiv kojih se rješenja koriste);
- 16) pravne posljedice poništavanja i ukidanja;

b) Pravni izvor

Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 48/99).

(4) Radni odnosi u tijelima državne službe**a) Gradivo**

1) radna mjesta državnih službenika i namještenika u državnoj službi Županije Zapadnohercegovačke i Federaciji Bosne i Hercegovine (rukovodeći i ostali državni službenici – samo nazivi radnih mjesta, odlučivanje o pravima državnih službenika i namještenika);

2) poslovi državnih službenika i namještenika;

3) nespojivost s dužnostima državnog službenika;

4) popuna upražnjenih radnih mjesta državnih službenika i namještenika (popuna putem internog oglasa i putem javnog natječaja, upošljavanje na određeno vrijeme);

5) opći i posebni uvjeti za prijem u radni odnos;

6) probni rad, ocjena rada i prekobrojnost;

7) ocjena rada i unaprjeđenje državnih službenika;

8) radno vrijeme i odmori (godišnji, tjedni i dnevni);

9) plaća, naknade plaće i način obračuna;

10) prestanak radnog odnosa;

11) stegovna odgovornost državnih službenika i namještenika (povrede službene dužnosti -vrste, pokretanje stegovnog postupka i stegovne mjere i kazne);

13) odgovornost za materijalnu štetu;

14) medijator državne službe;

15) vježbenici;

16) radni odnosi kod pravnih osoba sukladno Zakonu o radu (ugovor o radu, zaštita maloljetnika, žena i materinstva, zaštita radnika privremeno ili trajno nesposobnih za rad, izumi i tehnička unaprijeđenja).

b) Pravni izvori

1) Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 16/08, 7/09, 8/12 i 8/13);

2) Zakon o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 16/08 i 14/13);

3) Zakon o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/03, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12);

4) Zakon o namještenicima u tijelima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/05);

5) Zakon o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/16 i 89/18);

6) Zakon o radu („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 11/17).

(5) Uredsko i arhivsko poslovanje u tijelima državne službe**a) Gradivo**

1) uredsko poslovanje (pojam, sadržaj i značaj uredskog poslovanja, načela uredskog poslovanja;

2) značenje pojedinih termina u uredskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosje, fascikl, arhivska građa, registraturski materijal, pisarnica, arhiva);

3) osnovne knjige evidencije o uredskom poslovanju (upisnik prvostupajskih predmeta upravnog postupka, upisnik drugostupajskih predmeta upravnog postupka, djelovodnik predmeta i akata, djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu);

4) pojam i značaj klasifikacijskih oznaka predmeta i akata;

5) primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte, odnosno akata;

6) zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni štambilj);

7) dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, prijem i otprema računa);

8) vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu;

9) razvođenje akata i predmeta;

10) rokovnik predmeta;

11) otpremanje pošte (način otpremanja pošte, knjiga otpreme pošte putem kurira i knjiga otpreme putem pošte);

12) postupanje s aktima koji podliježu plaćanju upravne pristojbe (upoznavanje stranke, postupanje kod prijem zahtjeva putem pošte, oslobađanje od plaćanja upravne pristojbe, naplata pristojbe, izdavanje, prodaja i poništenje biljega);

